

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1702. usque ad annum 1708

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 9. Clementis XI. Pontificis literæ hac in causa ad Victorem Amadæum Sabaudia Ducem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67633)

Sæc. XVII.
A. C. 1707.

tamen posteriorem decreti partem ipse-
met Victor Amadæus Sabaudix Dux
nimis iniquam reputans, revocari jussit,
atque ad iterata Clementis XI. Papæ
monita minasque per suum Oratorem
Romæ agentem rogavit, ut Pontifex
ex Cardinalibus aliquem deputaret,
quocum de tollendis hisce corruptelis
agere posset. Equidem Pontifex no-
minabat Sperellum Cardinalem, qui
cum Oratore Sabaudico sæpius, incas-
sum tamen, de præstanda Ecclesiæ sa-
tisfactione egit, quinimo paulopost Sab-
audix Senatus sententiam Nuntii Tau-
rinensis in controversia circa Ecclesias
Parochiales inter Episcopum Augusta-
num & Canonicos Regulares exorta,
Nuntii Auditore exulare jussit, irritam
declaravit, prohibuitque Ecclesiasticis,
ne ad Nuntii Tribunal causas deferrent.

§. IX.

*Clementis XI. Pontificis literæ hac in
caussa ad Victorem Amadæum
Sabaudix Ducem.*

Cum ergo hæc mala, quibus Eccle-
siæ auctoritas lædebatur, indies
augeri cerneret Pontifex, die septima
Februarii in sacra Cardinalium Congre-
gatione totum hoc negotium matura
deliberatione perpensi jussit, atque ex
Nn 2 eorum

*Epist. Cen.
XI. p. 113.*

Sæc. XVII. eorum consilio die decima quinta Maij
 A.C. 1707. querulas hæc literas ad Victorem
 Amadæum Sabaudia Ducem dedit
 „Apostolicæ Servitutis sarcinam gra-
 „viorem certe Nobis effecerunt, quæ ab
 „aliquot annis adversus Ecclesiæ jum
 „in quibusdam nobilitati tuæ subiectis
 „locis a sæculari potestate perpetrata
 „fuisse deprehendimus; cum enim te,
 „atque inclitam domum tuam eximie
 „in orthodoxam religionem, & hæc
 „sanctam Sedem meritis præditam, &
 „illustrem præcipuo quodam patenti
 „amoris sensu complecteremur, pluri-
 „mum indoluimus, eo nos rem addi-
 „ctam comperisse, ut gravissima Ecce-
 „siasticæ authoritati a Magistratibus
 „tuis inflictâ vulnera non levi jam, nec
 „lenta manu tractare cogeremur. Vic-
 „nihilominus sensus, ac vivida vis
 „censæ nostræ erga te charitatis, quæ
 „suadente æquum profecto, atque
 „Pontificia lenitate non alienum ducimus
 „de his primum omnibus cum no-
 „bilitatis tuæ apud nos Administro plu-
 „ries agere, singulis quoque ei vici-
 „tarum Ecclesiasticarum legum capitulis
 „bus scripto traditis; quin etiam de
 „lectum filium nostrum Cardinalem Sp
 „rellum, qui eundem administrum
 „rogantem prolixius audiret, deputat
 „non recusavimus, ut tandem tota

Sæc. XVII.
A. C. 1707.

„ad nobilitatem tuam delata, ex ipsa
 „qua præstas, animi æquitate, ac ma-
 „gnitudine, omnium perperam gesto-
 „rum emendationem assequeremur. Ve-
 „rum concepta spe, non sine maximo
 „cordis nostri dolore, frustrari nos vi-
 „dimus, quodque ægrius, ac plane
 „acerbius tulimus, nova interim, &
 „gravia ab iisdem, aliisque Magistrati-
 „bus tuis adversus Ecclesiasticam liber-
 „tatem Dei ordinatione, & Canonicis
 „sanctionibus constitutam, debitamque
 „huic sanctæ Sedi observantiam atten-
 „tata esse, atque in dies attentari co-
 „gnovimus, quemadmodum ex iis, quæ
 „tibi nuper per dilectum filium nostrum
 „Cardinalem Barberinum significari
 „curavimus, si rem serio tecum ipse
 „pro tua singulari prudentia reputave-
 „ris, facile conjicies. Quamobrem,
 „dilecte fili, cum tot tantaque mala,
 „quibus Ecclesiæ authoritas læditur,
 „sacrorum canonum norma contemni-
 „tur, hæc ipsa beati Petri Sedes inju-
 „ria afficitur, traditæque a Domino
 „Ecclesiæ claves (quod nefas est) im-
 „petuntur, diutius absque animæ no-
 „stræ periculo, Divinæque indignatio-
 „nis incursum, dissimulare nequeamus,
 „ideoque illa pro viribus implere statui-
 „mus, quæ pastoralis officii ratio postu-
 „lat, quæque enixis precibus implora-

N n 3

„tum

Sæc. XVII. „tum cælestis gratiæ lumen ostenderit
 A. C. 1707. „nobilitatem tuam paternis hisce literis
 „prius admonendam, hortandam, ro-
 „gandam, obsecrandamque judicavi-
 „mus per egregiam illam, quam ad
 „magna quæque & præclara propo-
 „sam fortitus es, animi indolem, pe-
 „uberem erga te, domumque tuam
 „divinæ beneficentiæ fontem, per vete-
 „rem denique, ac constantem nostram
 „in te voluntatem, cupidissimam lau-
 „dum, atque ornamentorum tuorum,
 „ut auferas malum de domo Israel, con-
 „niquè mora postposita, quæ inju-
 „cta sunt, celeri ac magnanima re-
 „tractatione revoces, Ecclesiæ præsi-
 „dium dignitatem, & læsæ jura reli-
 „giæ tuas, nosque ipsos a tam gravi, quæ
 „angimur sollicitudine liberes, auscultamus
 „igitur, fili, sermones nostros, Patris
 „videlicet tui amantissimi, veram, in-
 „vidiamque gloriam, ac felicitatem tuam
 „summopere exoptantis, ejusque in-
 „tercessores aliorum suggestionibus antepo-
 „nitentibus, qui amplificandæ temporalis tuæ dig-
 „nitatis obtentu, æternam tibi per-
 „niciem parare non dubitant. Læta
 „tibi, læta Ecclesiæ tibi que ipsi decore,
 „& salutaria consilia amplectere, læta
 „pollicentur causæ injustitiæ, tuamque
 „in simul pietas, & religio, fida co-
 „muni & tutela dominiorum.” Verum

Verum hisce suis literis Pontifex ^{sæc. XVII.}
 adeo nihil profecit, ut etiam interim A. C. 1707.
 die tertia Maij nomine ejusdem Ducis
 edictum innovaretur, vi cujus omnes
 Religiosi post emissam professionem ci-
 viliter mortui vel ex testamento vel
 ab intestato quamcunque successionem
 recipiendi, præter pensionem annuam
 vitalitiam, incapaces sint &c. ac insu-
 per Senatus Taurinensis & Niciensis
 Episcoporum jurisdictionem sæpius ac
 manifeste læderent, & Carolus Ebro-
 dunensis Archiepiscopus contra decre-
 tum S. Congregationis Niciensis Epi-
 scopi jura, implorata laicali Senatus au-
 thoritate violaret, hinc primo Pontifex
 omnia gesta, edicta, & alia quæcun-
 que, quæ aliquot abhinc annis in di-
 ctione Ducis Sabaudix contra Eccle-
 siasticam libertatem attentata fuerunt,
 omnino invalida, nullaque fore declara-
 vit, cunctosque, qui ad ea quovis modo
 concurrerunt, censuris Ecclesiasticis e-
 tiam Bullæ Cœnæ innodatos die deci-
 ma septima Maij denunciavit, atque ad
 Ebrodunensem Archiepiscopum die vi-
 gesima septima Augusti graves hasce
 dedit literas: „Versata sunt ob oculos
 „nostros illa ipsa, quæ a fraternitate
 „tua in præjudicium Apostolicorum ju-
 „rium, ac Ecclesiasticæ pariter autho-
 „ritatis jam dudum facta, atque at-

Nn 4

„ten-

Sæc. XVII. „tentata fuerunt, tum scilicet, cum „
 A. C. 1707. „tu assumpta auctoritate tibi profus „
 „incompetente cognoscendi, ac judi „
 „cium ferendi tum de juribus, atque „
 „rationibus hujus sanctæ Sedis, tum „
 „etiam de iis, quæ a Nuntio Pontificio „
 „constituta fuerant, eo usque progræ „
 „sus es, ut edixeris neque in Diœces „
 „Glandevenfi, neque in reliqua tu „
 „Ebrodunensi Provincia ullo unquam „
 „tempore inducta, vel usu recepta iustæ „
 „jura spoliatorum; cum tamen satis ex „
 „ploratum sit Cameram nostram Apo „
 „stolicam antiquissima eorundem „
 „rium possessione gaudere in iis diœ „
 „cesis, & Provinciæ hujusmodi locis „
 „quæ memorati Ducis Sabaudiz Do „
 „minio subjecta sunt, quin etiam pro „
 „nuntiasti, nullam fuisse excommunica „
 „tionis sententiam ab ipso Pontificio „
 „Nuntio in hac causa latam, ac inte „
 „rim licere tibi putasti absolutionem „
 „cautelam ei impendere, qui excom „
 „municationis vinculo a Nuntio illegi „
 „tus, hujusmodi absolutionis bene „
 „cium a nemine, præterquam a nobis „
 „atque ab hac sancta Sede poterat „
 „tinere: Præterea non sine gravi, ap „
 „taque sacrorum canonum injuria „
 „es veritus declarare, recursum in „
 „jusmodi causis habitum ad magistrum „
 „tum laicum fuisse licitum, ac censuræ

„debere permissum: itaque Ecclesia-
 „sticæ immunitatis everfor factus, qui **Sæc. XVII.**
 „illius custos, & vindex præcipuus esse **A. C. 1707.**
 „debuisses; quod ut tuo subinde exem-
 „plo comprobares, passus es adiri no-
 „mine Promotoris Mensæ tuæ Archi-
 „episcopalis secularem magistratum,
 „ut per eum declaretur nullum esse,
 „& abusivum, quidquid improbatione,
 „& abolitione præfatæ tuæ Ordinatio-
 „nis tum a Nuntio Apostolico apud
 „Saubaudix Ducem, tum a Prolegato
 „in civitate nostra Avenionensi tunc
 „temporis residentibus juste fuerat con-
 „stitutum. Occurrit insuper nobis illa
 „ipsa occasione studium sane nimium
 „& pertinax perturbandi, ac immi-
 „nuendi jurisdictionem tum existentis
 „Episcopi Niciensis per officialem, quem,
 „profecto ultra suos fines metropo-
 „litico jure, ad exercendam in ea ci-
 „vitate tuo nomine jurisdictionem de-
 „putaveras, posthabita prorsus sacra-
 „rum legum id aperte vetantium reve-
 „rentia, contemptisque, etiam hujus
 „sanctæ Sedis tribunalium decretis,
 „quibus illius deputatio merito im-
 „probatur, qui quidem Officialis tuo
 „præsidio fretus, quo se in eo officio tue-
 „retur, temere confugit ad magistratus
 „Laicos, atque ab illis impetravit Or-
 „dinationes, ac decreta autoritatis
 Nn 5 „Ec-

Sæc. XVII. „Ecclesiæ læsiva, & Apostolicæ Sedis
 A. C. 1707. „prorsus injuriosa, quam parum hæc
 „(quæ sine summo animi nostri dolore
 „recensere nequivimus) responderet
 „debito muneris, quod geris, digni-
 „tati characteris, quo insigniris, & re-
 „ligioni jurisjurandi, quo te Deo, no-
 „bis, Ecclesiæ in suscipiendo consecra-
 „tionis munere obstrinxisti, monere te
 „adhibito ut probe scis, secreto melius
 „ab ipso pontificatus nostri primordio
 „non prætermisimus, sed quia, scis
 „superque novimus, nihil tum quidem
 „nihil postea salutari hoc officio apud
 „te profuisse, ne tacuisse, vel parca-
 „quam par erat, in causa tam gravi
 „locutos fuisse nos aliquando poenitentia
 „memoresque non tantum ovium, sed
 „& pastorum nos a Domino constitutos
 „tos esse pastores, decrevimus tandem
 „animum, ac monita nostra tibi aper-
 „tius denuntiare, ut ea quæ perpetrare
 „egisti, diutius non differas debita
 „emendatione corrigere, ut a simi-
 „libus in posterum abstineas, atque
 „terim conscientiæ tuæ consulas.”

§. X.

*Alicæ lites in Neapolis Regno circa
 immunitatem Ecclesiasticam.*